

ההגיון בשגעון

אריה ארנון

שנתיים מלאו למלחמה הישראלית פלסטינית. בסיבוב הנוכחי נדמה כאילו רבים איבדו כליל את היכולת להבין את מפת המערכה: מי נגד מי? מדוע חוזרים בפעם המי יודע למצור על עראפת? מדוע הדחפורים שיהרסו את המוקטעה מקרבים את סיום המלחמה?

שרון ובן אליעזר טוענים כי ישראל מגיבה כנגד הטרור על מנת להביסו. אך האם הטרור יוצא מהמוקטעה ההרוסה? האם יתכן, כפי שכמה פרשנים טוענים, כי ישראל מכה סתם כך בפראות מתוך תסכול על המשך הפיגועים? האם ישראל עדיין טוענת כי הרשות ועראפת צריכים לטפל ב"בטחון" על פי הסכמי אוסלו? ומדוע אין ישראל מכוונת את כוחה לרשתות הטרור ששלחו את המתאבד לתל אביב?

אך יש הגיון בשגעון. במיוחד אם נבין כי האויב מספר אחת של ישראל, על פי מתכנני המערכה, הוא החזרה למום. זו מוצגת ככניעה לטרור. האיסטרטגיה הישראלית מתחילת העימות כוונה לחיסול הסיכוי לחזור למום משמעותי. האיסטרטגים הראשיים, שרון ויעלון ואחריהם נגרי העבודה האבודה, סימנו את המטרה מראשית העימות: למוטט את הפרגמטיסטים הפלסטינים, עם מרכאות או בלעדיהן, כך שלא תהיה תקומה לחזרה לשיחות. כי משיחות תיוולד יציאה מהשטחים ומדינה פלסטינית ובעיני ישראל של שרון זו סכנה קיומית.

שני שלישים מהישראלים היו תומכים בפשרת קליטון וביציאה מהשטחים בהסכם, אפילו היום. לכן הדרך למנוע את הפשרה הפוליטית היחידה האפשרית היא להשאיר בשטח הנהגה פלסטינית שלא תוכל לקבל הכרעות פרגמטיות. אחרי שיסולק עראפת לא יהיו איש להתפשר. הפלסטינים יובלו אל מתחת לכנפי החמאס ואזי ... ידבר תת מקלע....

זו שפה פשוטה. הפלסטינים, בהגמונית החמאס, יצהירו כי אין לישראל זכות קיום וסכנת המום תיעלם. בשלטון בישראל ישארו כוחות שרון: המתנחלים הדתיים והבטחוניסטים מהימין והמרכז הישראלי, והמערכה בין שתי חזיתות הסירוב, הישראלית והפלסטינית, תתרחש במלוא עוזה. סכנת המום תסולק.

לכן הדחפורים כל כך חשובים. הם מוכיחים לפלסטינים כי ישראל אינה רוצה ביחסים אחרים. את ערפאת לא תחליף הנהגה פרגמטיסטית כמובן. ההשפלה שהדחפורים מיצרים תוליד את שלילת הפרגמטיזם לזמן בלתי ידוע. בחסות המלחמה יועברו הדחפורים להתנחלויות ואולי הפלסטינים לירדן. האיסטרטגיה הזו כתובה בכל כבישי הארץ ובליבו של השלטון.

לאותם ישראלים ופלסטינים שניסו במשך שלושים וחמש שנה לעצור את האסון שמתגלגל מתוך הכחשת קיום האחר, לא נותר זמן וגם לא כלים של ממש. כשאר הלב, והעבודה חוברים למשיחיים מגוש אמונים, רק המתפללים יכולים להתמיד בתפילתם. והאחרים? נזכרים בימים אפלים עוד יותר ומחכים לנסים.

בשעות אפלות, כשאוזלים הכוחות, צריכים כל איש ואישה לעשות את מה שמורה להם שכלם וצו מצפונם. ואלה זועקים, בשפתו של אלכסנדר פן שכמעט נשכח כאן, "נגד! - נגד הרצח הזה האיום".